

Stupavan

Ročník VIII

VYDÁVA MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V STUPAVE Cena 2 Sk

MESAČNÍK O STUPAVE A STUPAVČANOCH

APRÍL 1993

Na motívy ženy, hudby a prírody - z tvorby akad. maliara E. Kalického, občana Stupavy.

Na slovíčko

V dejinách ľudí, miest a štátov sú dni, ktoré svojim významom sa zapisujú do pamäte generácií. Sú to osudové okamihy, ktoré poznačili chod vecí a ovplyvňovali vývoj. Práve pre trvalosť vplyvu týchto udalostí sú neustále na pretrase a vracia sa k ich podstate každá generácia, ktorá sa chce k nim vyjadriť.

4. apríla oslobodili vojská ČA Stupavu. Vojna, ktorá svojou krutosťou tromfla všetky predchádzajúce vojny sa postupom spojeneckých vojsk chýlila ku koncu.

Sloboda vždy plodí nádeje a ilúzie možno práve preto, že nesloboda ich potláča a v momente zlomu nahromadené sny o lepšom živote explodujú. Všetky generácie žijúce na kúsku sveta menom Slovensko prežili svoje temno i spomínanú explóziu snov.

Nie sme Amerika a preto sme o poznanie skúsenejší, naša zem je presiaknutá krvou víťazov i porazených, ľudskou krvou.

Niektorí si pomyslia, že obchádzanú meno skutočného vinníka - fašizmus i meno víťaza - Sovietsky zväz a vodcu Stalina.

Ideológia vinníka bola porazená na hlavu a navždy, pritom prežíva.

Ideológia víťaza skrachovala a prežíva.

Všetko je v pohybe, všetko sa mení a nevstúpiš dvakrát do tej istej rieky.

Len hroby a ich mŕtvi sú stopercentní. Zomreli za náš osud, o ktorom sa dnes dohadujeme, o ktorom špekulujeme alebo premýšľame.

Väetci, ktorí za nás položili svoje životy, si zaslúžia večný pokoj.

Prečítajte si!

Duspama-gate ?
alebo

Prečo sa v bytoch nekúrilo ?

Stanoviská a názory všetkých zainteresovaných strán k objasneniu príčin " energetických prázdnin " v našich bytovkách.

DUSPAMA - GATE ? alebo PRE-

Vážení čitatelia, aby sme predišli potvrdeniu jedného zo zákonov murphológie, ktorý hovorí, že " Na ťažké a zložité problémy sa vždy nájde jednoduchá, ľahko pochopiteľná, nesprávna odpoveď.", dovolili sme si k problematike nútených "energetických prázdnin", ktoré zažili občania žijúcich v bytoch vykurovaných z Cevaservis-u a.s., využiť všetky dostupné informácie od zainteresovaných a zodpovedných strán. Keď budete čítať všetky stanoviská, zistíte, že sa mnohé dalo urobiť inak, rozumnejšie a hlavne jednoduchojšie, ale to by potom neplatil ďalší zákon o tom, že " V krízových situáciách, keď treba rozhodnúť medzi rovnocennými stratégiami, väčšina zvolí tú najhoršiu!"
Príjemné čítanie a nerozčuľujte sa!

Stanovisko Cevaservis-u a.s.

Cevaservis, a.s., Stupava vyfakturoval firme DUSPAMA, s.r.o. Bratislava za január 1993 za dodávku tepla 1 653 695,40 Sk.

Za mesiac február sme za dodávku tepla vyfakturovali čiastku 1 614 573,50 Sk. Táto faktúra bola splatná 19.3.93.

Ku dňu 11.3.1993, keď som písomne upozorňoval na tento stav bolo uhradené z čiastky 3 268 268,90 Sk len 653 695,- Sk. Dňa 17.3.93 bolo uhradených ďalších 400 000,-Sk.

V tom čase SLOVNAFT Bratislava zakázal ďalšiu dodávku nazutu do Cevaservis-u, pretože a.s. Cevaservis Stupava nezaplatila za dodávku nazutu 1,7 mil. Sk.

Z dôvodu, že s.r.o. DUSPAMA dlhovala stále Cevaservis-u čiastku 2,2 mil. Sk, obmedzil Cevaservis dodávku tepla na tzv. bezpečnostné minimum.

Ing. Eduard Byba
predseda predstavenstva a.s.

Stanovisko obyvateľov bytoviek

Búrlivá diskusia sprevádzala rokovanie predsedov členských samospráv stavebného bytového družstva, ktorí zastupovali širokú stupavskú družstevnú základňu. Schôdza bola zvolaná dňa 2.4. za účelom riešenia naliehavých problémov spojených s bývaním. Konala sa za prítomnosti predsedu OSBD Pezinok a zástupcu spoločnosti s r.o. DUSPAMA Bratislava, ktorej Mestský úrad zveril do správy nielen komunálne byty, ale aj obslužné zariadenia slúžiace na dodávku tepla a teplej vody.

Ak by niekto očakával prítomnosť zástupcov mestských orgánov na tomto rokovaní, tak by očakával opodstatnene, pretože diskusia sa týkala predovšetkým vykurovacích prázdnin, ktoré sme svojvôľou niektorých zodpovedných pocítili v 13. a 14. týždni na vlastnej koži. Určite si ešte spomeniete, že išlo v tomto období o posledný záchvev zimy, ktorá nám nadelila chlad a značnú dávku snehu spôsobujúcu na niektorých miestach riadnu kalamitu. Diskutujúci boli toho názoru, že pokiaľ sa v rámci zimného vykurovacieho obdobia prestane takmer dva týždne kúriť vo viac ako 1 200, v ktorých žije takmer polovica občanov Stupavy a najmä, keď do týchto bytov prúdi teplo zo zdrojov, ktoré sú vo vlastníctve našej obce, tak to by výsostne malo zaujímať naše zvolené samosprávne orgány. Pravdupovediac už nebolo treba, aby sa niekto zaujímal o problémy občanov 2. apríla, keď v ten večer sa už začalo kúriť a nám sa zdalo, že problémy sa vyriešili bez pričinenia kompetentných. OSBD Pezinok, ktorý v tejto kauze bohužiaľ, ako zodpovedný právny subjekt, zastupoval takmer 2 000 občanov bývajúcich v 624 družstevných bytoch, nás v podstate presvedčil, že on nie je zodpovedný, pretože zmluva od dodávateľa tepla aj s výstrahou prišla do Pezinka 23.3.1993 a už 25.3.93 boli zmluvné vzťahy o dodávke tepla uzavreté a

zálohové platby poukázané, o čom bol telegramom informovaný i MÚ v Stupave. Zdá sa, že bytové družstvo urobilo maximum, ale keďže milióny nemôže prenášať v kufríku, poslalo ich na účet spoločnosti s r.o. DUSPAMA prostredníctvom peňažného ústavu, čo však nenabehlo v deň odoslania, ale až o tri-štyri dni neskôr.

A preto starší spoluobčania boli odkázaní na studené steny svojho bytu, v ktorom prežívajú jeseň svojho života celé dni a naše deti museli otužovať vinou nemyslenia tých zodpovedných. Priznali sa viacerí práceschopní a prácu majúci, že boli vo výhode, pretože sa na pracovisku aspoň zohriali!

Vysoko na body prehral zástupca spoločnosti DUSPAMA, pretože jeho nekvalifikovaný prístup k objasneniu tohto DUSPAMA-gate bol sprevádzaný hlbokým nesúhlasom prítomných, studeným odchovom pokrstených družstevníkov. Nielen, že nebol vyslaný ten pravý zástupca, tak sa to robí v prípade ak má niekto za ušami, ale jeho vystúpenie len potvrdilo, že celá záležitosť nemohla dopadnúť inak ako dopadla. Veď oni majú vynikajúce kúrenie aj v nie lacných zahraničných autách, ako sme sa nechtiac v diskusii dozvedeli. A sme presvedčení, že keby ich využili pri riešení problémov na OSBD v Pezinku, alebo na MÚ v Stupave a v neposlednom rade i v Cevaservis-u a.s., určite by sme v našich bytoch nemrzli!

Jednoznačne bol odsúdený postup Cevaservis-u a.s., ktorá urobila iba toľko, že obetovala niekoľko hárkov papiera, aby oznámila, že nebude dodávať teplo a teplú vodu, ale určite, to čo prehľadala cez deravé potrubie sa bude snažiť vyúčtovať. Tento fakt sa stretol pochopiteľne s ostrým nesúhlasom a na OSBD Pezinok bola striktné vznesená požiadavka, aby zabránil pokusom o zneužitie posmrkávajúcich, ale na vedľajšej koľaji stojacich družstevníkov.

ČO SA V BYTOCH NEKÚRIL O ?

Z diskusie občanov vyplynulo, že v tejto šachovej partii mal urobiť ten správny ťah Mestský úrad Stupava, ktorý držal tromfy v rukách od samého začiatku.

Len pre logiku záverov, Cevaservis nekúril, nemal za čo, ale keby riešil situáciu na pravom mieste a nie cez vchodové dvere našich domov, riešenie by sa určite našlo. DUSPAMA, tá tiež nemala peniaze, ale ako sa zdá, ani ochotu problémy riešiť, veď to nie sú ich problémy, ale stupavské.

OSBD Pezinok-spasiteľ Stupavy, ten peniaze mal, ale nemôže za to, že zmluva bola zlá a banka robí oneskorené prevody.

Peniaze mal aj MÚ v Stupave, pekne uložené na účtoch, veď z 20 miliónov korún nabehnú pekne úroky. Bolo by na škodu ich prechodne použiť v prospech teplého domova !?

Že to nie je správny záver ? Ale je, veď 2. apríla sa všetko vyriešilo a pod záštitou ochrancu našich občianskych záujmov by napr. ťažkopádne zmluvné a finančné transakcie mohli mohli byť vyriešené včas a s dodávkou tepla do našich bytov. Veď DUSPAMA z Bratislavy zodpovedá za svoje činy Mestskému úradu v Stupave, tak by bolo správne sa dozvedieť, aké závery sa v danom prípade urobili z tohto čertovského spojenia.

Záveru si urobilo pre seba aj tých takmer 50 zástupcov bytových družstevníkov a to jednoznačné. Za nemožnosť systému riadenia našich obecných a družstevných záležitostí ja občan nemôžem, ani v otm prípade, keď si riadne plním svoje občianske povinnosti. Záver by si mal pre seba urobiť i každý zainteresovaný subjekt, pretože v dnešnej dobe prejaviť vôľu vyriešiť niečo v prospech občana, by malo byť povinnosťou a nie ochotou. Takto to vidí aj Obvodná komisia SBD v lokalite Stupava, ktorá bohužiaľ môže riešiť svoje problémy len prostredníctvom OSBD v Pezinku.

Ak by predseda mal niekto na problematiku iný názor, nechceme s ním polemizovať. Považovali sme však za potrebné uviesť len to, čo odznelo v búrlivej diskusii na rokovaní pred-

sedov členských samospráv SBD Stupava. A verte, boli to názory opodstatnené a boli to názory nás, občanov Stupavy.

Stanovisko Duspama s.r.o.

Vážení Stupavčania!

Pred nedávnom sa na vchodových dverách našich i družstevných bytoviek objavili letáky, ktoré svojím obsahom hrubo poškodili meno firmy DUSPAMA a poškodili i MÚ v Stupave.

Takže -ako to vlastne bolo, že neboli peniaze na kúrenie a vy platíte! Po poriadku takto:

Duspama s r.o. prevzala do starostlivosti bytový a energetický fond Stupavy od 1.8. 1992 Mestskému úradu v Stupave.

Bytový podnik Malacky odovzdal tento majetok dňom 30.6.92 tak, že položil balík dokladov na stôl úradu.

Duspama s r.o. u tohoto odovzdávania ešte nebola, takže kontrolu odovzdaného majetku sme vykonali až v mesiacoch, kedy sme sa ujali správy. S hrôzou sme zistili, že to nebude také ľahké ako sme sa v počiatku domnievali. Keďže sme nemali z BP Malacky žiadny zmluvný vzťah, nemohli sme od nich dodatočne tvrdo žiadať potrebné vysvetlenia, resp. doklady, chýbali zmluvy odberateľov tepla, chýbali peniaze na dodávku TUV a zálohy na teplo v zimných mesiacoch.

Cevaservis a.s. žiadal iba peniaze. Nám navyše bolo treba pripraviť výmeníkové stanice na zimu, ktoré boli v zlom technickom stave, ďalej opraviť deravý primárny rozvod pary a vyskúšať obsluhu-kuričov ako i platiť ju z našich prostriedkov, lebo v tom čase nebolo nič!

Detektívnym spôsobom sme za vynaloženia značných finančných prostriedkov zmapovali odberateľov, zistili spoločné vykurovacie plochy a poslali paré zmluvy na podpis. Stále ešte nechodili peniaze a Cevaservis a.s. žiadal platiť.

Tu pomohol Mestský úrad Stupava. Operatívne uhradil faktúry za júl a august 92 a na ďalšie zálohy na teplo zapožičal Duspame s r.o. 1 mil Kčs. V mesiacoch november a december 92 začali chodiť prvé zálohy na teplo, ale iba od malých odberateľov a užívateľov štátnych bytov.

OSBD Pezinok po viacerých osobných návštevách prisľúbil, že už dáva poukázať 2 mil. Kčs, sľúbil to vtedajší predseda. Po krátkom čase sme zistili, že peniaze na naše konto nenabehli a pán predseda OSBD Pezinok vraj odišiel do penzie a OSBD Pezinok na svojom konte nič nemá!

Chvíľu sme pekne spievali a za vás isto aj po záhorácky! Takže peniažkov stále bolo málo. Naháňali sme ich ako sa len dalo. Odberatelia radi si nechajú kúriť, ale neradi platia.

Po novom roku výmerom MF SR 01/93 sa realizuje takzvaná kalkulovaná cena tepla s tým, že občan môže zaplatiť za jeden GJ najviac 137,-Sk a na zvyšok je potrebné si uplatniť dotácie. Takže opäť sme museli prepočítať naše zálohy, urobiť nové dodatky a opakovať celú naháňačku od počiatku.

Ministerstvu financií sa tak zapáčilo vyrábať nové smernice, že sme kalkulovanú cenu prerábali trikrát. Aj Cevaservis a.s. sa podpísal k celej smutnej záležitosti tak, že nám poslal návrh zmluvy až vo februári 93. Kto to neurobil alebo nevie čo všetko treba urobiť, nech neuráža poctivú prácu. A pán Ing. Ryba neváhal ani chvíľu, aby takýto čin vykonal.

OSBD Pezinok zaplatil starý dlh za rok 1992, ale dlhoval 1 650 000 Sk Stupave za teplo. Takže opäť nebolo z čoho platiť.

Je možné opisovať situáciu i ďalej ale zakončím to takto :

Mestský úrad Stupava zapožičal Duspame 3 mil. Sk, aby táto mohla zaplatiť Cevaservisu. V 14 týždni zaslali peniaze i družstevníci z Pezinka. Stále máme dosť neplatičov /uveřejníme ich v ďalšom čísle/.

Duspama s.r.o., aby zabezpečila dotáciu na teplo, objednávkou si zabezpečila atestáciu výmeníkových staníc a výsledok - sú hospodárne!

pokračovanie na str.4 3

pokračovanie zo str. 3

A čo Cevaservis a.s.? Požiadali SEI SR o atestáciu svojej kotolne? Ak nie, tak po apríli 1993 si budú dotovať teplo zo svojho.

Vážení Stupavčania!

Duspama s.r.o. sa napriek svojmu vysvetleniu vám ospravedľňuje za vzniklú situáciu i za vašich dlžníkov. Doba nie je ľahká pre nikoho, a preto sa zamyslite i vy. Ľahšie je niekoho očierniť ako niekoho pochváliť, však ?!

Ľahšie je veci kritizovať ako veci reálne riešiť. Najľahšie je ukazovať prstom na iného a nevidieť chyby svoje. Stupava je pekné mesto. Potrebuje dať zúčastnené strany pod jeden záujem a nie proti sebe. Veď chce byť mestom spokojných ľudí.

Jeden zo spôsobov ako riešiť spomínanú situáciu tak, aby sa neopakovala je ten, že nebude v Stupave kopa správcov bytového fondu, ale jeden. Odpadnú zbytočné režijné náklady, zbytočné administratívne úkony a sily, takže ostane viac peňazí na opravy a slučby.

Duspama s.r.o. ponúka spravovanie všetkých bytov v Stupave. /ktorých nie je veľa/.

V konkurenčne najnižšej cene zabezpečí dostatočné personálne obsadenie domovej správy so sídlom v Stupave tak, že požiadavky občanov bude riešiť v mieste bydliska.

Disponujeme skúsenými technikmi, výpočtovou technikou, vlastnými programami i programátormi.

Mottom firmy je zabezpečiť zvýšenie bezpečnosti a kultúrnosti bývania a znižovať náklady za služby spojené s bývaním. Informácie vám podáme na t.č. 766 342, 767 400.

Ivan Škerko, riaditeľ
Duspama s.r.o.

Hospodárenie s bytmi vo vlastníctve mesta Stupava

V súvislosti s kúrením sa nedávno ukázalo, že občania nie sú dobre informovaní o vlastníckych vzťahoch a hospodárení v komunálnych bytoch. Vznikali potom rôzne dohady. Týmto článkom chcem stav napraviť.

V máji roku 1991 nadobudol účinnosť zákon o majetku obcí. Podľa tohto zákona prešli štátne byty /okrem podnikových štátnych bytov/ do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. 232 bytov v Stupave sa takto stalo majetkom mesta. Z privatizácie bol Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku vyňatý aj obslužný majetok bytového fondu /napr. výmenníkové stanice/, ktorý sa tiež stal majetkom mesta. Okrem vlastníckych práv prešli na mesto aj všetky povinnosti súvisiace s prevádzkou bytového fondu. Jednou z nich je aj úhrada straty bytového hospodárstva z rozpočtu mesta, čo ročne predstavuje približne 600 tisíc Sk. Takáto strata vzniká aj napriek tomu, že v posledných dvoch rokoch sa do väčších opráv vôbec neinvestovalo. Nájomné, hoci bolo vlni cenovým výmerom Ministerstva financií zvýšené, nepokrýva výdavky spojené s prevádzkou bytov.

So zmenou vlastníctva došlo aj ku zmene správcu. Ku dňu 1. júla 1992 prestal bývalý Bytový podnik, š.p. Malacky, ktorý mal okresnú pôsobnosť, spravovať komunálne byty v Stupave. Primátori miest Malacky, Pezinok, Senec, Svätý Jur a Stupava sa totiž rozhodli, že nebude spoločný bytový podnik, ale každé mesto si bude riešiť správu bytového fondu samo.

Mesto Stupava, vzhľadom na malý počet svojich bytov a ich ďalšie znižovanie predpokladaným odpredajom po schválení zákona o predaji komunálnych bytov, sa rozhodlo nezakladať pre správu

bytov zvláštny podnik. Uzavrelo mandátnu zmluvu o správe mestských bytov v Stupave so spoločnosťou Duspama, spol. s r.o., ktorá už spravuje niekoľko tisíc bytov v západnej časti Bratislavy. Táto mandátna zmluva je vlastne splnomocnenie, že Duspama bude samostatne,

v mene majiteľa bytov, ktorým je mesto Stupava, zariaďovať všetky veci súvisiace s prevádzkou a údržbou bytov. Mesto sa za to zaväzuje vyplatiť odmenu, ktorá bola dohodnutá takto:

- za obstaranie všetkých činností súvisiacich so správou bytov vo výške 900 Sk/byt/rok,

- za dodávku tepla a teplej vody vo výške nákladov na mzdy a poistenie,

- za obstaranie činností spojených s predajom bytov a nebytových priestorov /ak sa mesto rozhodne byty predávať/ 1 % z kúpnej ceny, maximálne však 1 000 Sk za 1 odpredaj.

Podľa našich prepočtov bude odmena pre Duspamu nižšia ako bola réžia Bytového podniku Malacky.

Spolu so štátnymi bytmi prešlo na mesto aj vlastníctvo parovodu, cez ktorý sú byty vykurované. Výrobca tepla - Cevaservis, a.s. Stupava dodáva teplo len pokiaľ je vlastníkom, t.j. po začiatok parovodu. Tam ho preberá vlastník parovodu, v našom prípade Duspama, spol. s r.o. a dodáva ho okrem mestským bytom aj družstevným a podnikovým bytom, ktorých je viac ako trojnásobok a tiež ďalším zariadeniam /napr. Zdravotné stredisko, Avana, Škôlka a jasle na Ružovej ul./ Vystupuje teda nielen ako odberateľ tepla, ale zároveň aj ako jeho dodávateľ. Nie je to obvyklý jav v dodávkach energií, je to akoby mesto vlastnilo časť plynovodu, elektrického vedenia alebo vodovodu. Mesto ponúklo vlast-

/pokračovanie na str.5/

Z morfológie :

Pechov druhý zákon

" Skôr či neskôr nastane najhoršie možné usporiadanie okolností."

Dodatok:

Každý systém treba navrhnuť tak, aby vydržal aj najhoršie možné usporiadanie okolností.

/pokračovanie zo str.4/

níctvo parovodu ako výrobcovi tepla - Cevaservis, a.s. tak aj najväčšiemu odberateľovi tepla - Bytovému družstvu Pezinok. O starý parovod, ktorý potrebuje nákladnú opravu, však nemá nikto záujem. Podľa informácie riaditeľa Cevaservisu rekonštrukciu bude potrebovať aj kotolňa. Cevaservis na to peniaze nemá a požaduje finančný príspevok aj od odberateľov tepla. Mesto preto uvažuje o prechode vykurovania mestských bytov na plyn. Takýmto riešením by sa zároveň znížili straty tepla dlhým rozvodom pary a odovzdávaním tepla pary vode vo výmenníkových staniaciach. Na jeseň minulého roka objednalo Mesto vypracovanie štúdie plynifikácie a teplofikácie mestských bytov.

15. apríla zasadá stavebná komisia, ktorá posúdi predložené návrhy riešenia. /Plynová kotolňa namiesto výmenníkovej stanice, kotly priamo v domoch alebo ešte iná varianta./

Vykurovací sezóna 1992/93 sa pomaly končí. Pre výrobcu tepla aj odberateľov priniesla viacero horúcich chvíľ. V živej pamäti je odstavenie kúrenia v poslednom marcovom týždni. Prečo k tomu došlo?

K 1. januáru tohto roka sa menil spôsob výpočtu ceny za dodávané teplo. Na návrhu ceny sa Cevaservis ako výrobca s Duspamou ako odberateľom dohodli až koncom februára. Príčinou bola predložená cenová kalkulácia a najmä čakanie na pravidlá dotácií tepelného hospodárstva /čo ovplyvňuje cenu tepla/, ktoré pripravovalo Ministerstvo financií SR. Až po podpise dohody o dodávkach tepla mohla predložiť Duspama návrhy zmlúv ďalším odberateľom. Najväčším odberateľom tepla je Bytové družstvo Pezinok. Družstvo za dodávky tepla neplatilo, ani zálohy, až do podpísania zmluvy o dodávkach. Príkaz na úhradu 1,68 mil. Sk dal predseda družstva v piatok 26. marca. V tom čase sa už prejavoval nedostatok mazutu v kotolni Cevaservisu. Bez zaplataenia faktúr vo výške 1,7 mil. Sk a platby vopred za ďalší odber mazutu nemohol Cevaservis v Slovnafte ďalej nakupovať. Peniaze, ktoré poukázal Bytový podnik Pezinok neboli pripísané na účet bytového hospodárstva v správe Duspamy ani v pondelok ani v utorok ďalšieho týždňa. Preto v stredu som sa chcel stretnúť s riaditeľom alebo štatutárnym zástupcom alebo energetikom Cevaservisu, aby sme dohodli rýchlejšie riešenie.

V ten deň však boli všetci odcestovaní. Vo štvrtok sme sa s riaditeľom Cevaservisu Ing. Rybom dohodli, že mesto poskytne bytovému hospodárstvu krátkodobú finančnú výpomoc. Aby sa ušetrili ďalšie min. 3 dni potrebné na prevod finančných prostriedkov medzi účtami v banke, v piatok ráno sme sa zišli v banke a dali sme príkaz k prevodu z účtu mesta cez účet Cevaservisu na účet Slovnaftu. Hneď potom sme s kópiou príkazu o zaplataení navštívili Slovnaft. V ten istý deň, 2.4., boli dovezené 2 cisterny mazutu a začalo sa kúriť.

Peniaze z Bytového podniku boli pripísané na účet bytového hospodárstva až 6.4. Rozhodnutie nečakať a riešiť prechodný nedostatok finančných prostriedkov na kúrenie výpomocou z Mestského úradu sa ukázalo ako správne. Na záver chcem poznamenať, že hoci existujú aj objektívne dôvody vzniku popísanej situácie, všetky zainteresované strany musia v budúcnosti viac mať na pamäti, že dohodnúť sa a rýchlo sa dohodnúť je pri takej veci, od ktorej závisí veľa iných nevinných ľudí, ich povinnosť.

Ing. Miroslav Vavrina
hlavný kontrolór mesta Stupava

OPRAVA

MO MS a redakcia časopisu sa ospravedlňujú za chybu v texte podakovania za príspevky do tomboly Matičného plesu, uverejneného vo februárovom čísle STUPAVAN-a. Správny text znie: "... Agroservis Stupava, Mykopesta Kocunda a Kaderníctvo Veronika prispeli do tomboly..." Za chyby sa ospravedlňujeme.

výbor MO MS a redakcia Stupavan

Inzerát

Karol J á n o š

**Klapiarske a
pokryvačské práce**

Stupava, Ružová 22
t.č. 934 623 /od 17.00/

Koniec jak

živé

Byva sem vám v jednom slušném podniku, kde sa môže čovjek aj vypocít a dat si aj studené pivo, aby to vypocené zas sa do tela vráciuo. Eném tak z dūhej chvíle, ida ze sneženek sem sa tam zastaviua, ale co sa tam odehrávauo, jak v nejakém parlamence. Samá interpelácia, samá technická poznámka a tých návrhů na odvolání, veru tam keby došeu Soboňa nestačiu by sa ani spocít a už by byu exministr. No nebyuo to eném o cudzích išuo aj o našich ludží. Tak sa mi to zdáuo, jak keby sem sa našua na zasedání scíňového kabinetu mjesta Stupavy.

Najprv sa pretrásauo, že kdo sa k jakému obecnímu majetku a za kolko dostau.

Právda, oblíbená téma-športová hala a rechnování neslychaných zisků, keré z ní plynů. Hnet na to sa prebíraua Duspama, šecko odborníci sa vyjadrovali o tem, jako o velikém podfuku, z kerého zas má negdo choseň. Ludé, tam létali tisíce!

Rokování po dalším pivje pokračovauo obsíraním místních i nemístních poslanců a pri tej příležitosti sa spomenua aj minulost, jako že je to jednaké svinstvo tak jak volakedy. Na samý konec sa dostau na pretras aj Stupavan, jako že ten časopis. Pripomínky byly k temu, že sa tam o ničem nepíše, že šecko je uhuadzené enem, aby sa nepovidauo a skutečné problémy sa pocicho obchádzajú. To sem jako stáua dopisovatelka nevydržaua a vyzvaua sem ich, aby tam teda prispívali, že im to určite uverejňá, šak aj já písat nevím, ale vždycky mi to uverejňá /tot sem im donésua kávu z Vídná, tu Alvorádu, ufam aj proto/. Ná a oni, že co by písali, že o tem, co si vyprávjali každý ví, nač to písat. Včil sem nevjedzeua, co sa to s nima porobiuo. Zapuacili mi pivo a rozešli sa. Až doma, keď sem si vyzlékua vjetrofku našua sem si na chrbce pri špendlíkovaný lístek a tam napísané, že "AGENT 007". Smíšné, né...

Mariš Pilná

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA SLOVENSKA

Bankovníctvo sa stáva významným urýchľujúcim prvkom v procese transformácie našej ekonomiky. Úspešnosť menovej, ale i makroekonomickej politiky je do značnej miery závislá na fungovaní bankovej sústavy.

Na doplnenie bankovej sústavy o banku, ktorá má zameranie činnosti v komunálnej sfére, bol realizovaný zámer miest a obcí Slovenska založením PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY.

Založenie tejto banky vychádza zo zámeru vybudovať banku, ktorá sa svojou aktivitou bude podieľať na rozvoji miest a obcí. Prvá komunálna banka a.s. so sídlom v Žiline, bola založená bez kapitálovej účasti štátu, ako banka miest a obcí, ktoré tvoria rozhodujúcu časť akcionárov. To znamená, že z hľadiska budúcej klientely sa banka orientuje predovšetkým na mestá a obce a nimi riadené organizácie a inštitúcie.

Spolu s touto klientelou bude banka poskytovať svoje služby i konštituujúcemu sa stavu malých a stredných podnikateľov.

Obchodnú činnosť banka začala dňom 1.2.1993 udelením povolenia Národnou bankou Slovenska.

Medzi základné oblasti, do ktorých banka sústreďuje svoje bankové služby patrí oblasť úverovej politiky, investičné bankovníctvo, komunálne obligácie, v oblasti úverovej politiky je to poskytovanie úverov pre mestá a obce, najmä na financovanie výstavby energetických zariadení, inžinierskych sietí, rekonštrukciu a výstavbu miestnych komunikácií a inej občianskej vybavenosti, ako aj na financovanie investícií ekologického charakteru, určených na zlepšovanie životného prostredia miest a obcí.

Ide hlavne o čistiarne odpadových vôd, odkaňalizovanie miest a obcí, skládky tuhého komunálneho odpadu a pod.

Výhodou týchto úverov je účasť štátu na financovaní týchto investícií prostredníctvom spolupráce banky so Štátnym fondom pre životné prostredie SR, ktorý umožňuje úhradu úrokov z úverov a následné zlacňovanie financovania ekologických stavieb.

Pre ostatných klientov z radov malých a stredných podnikateľov a pre fyzické osoby sa banka orientuje na poskytovanie služieb s cieľom podpory zvyšovania úrovne mestskej a obecnej infraštruktúry, bývania, obnovy historických jadier miest a obcí, za-

bezpečenia zamestnanosti a rozvoja turistických služieb.

Banka svoju činnosť rozširuje na území Slovenska formou siete reprezentácií, ktoré sú v 16 mestách Slovenskej republiky, na Západnom Slovensku sú reprezentácie v Bratislave, Trenčíne, Trnave, Malackách a Skalici.

Od 1. apríla sa v reprezentáciách začne pre obyvateľstvo a širokú podnikateľskú verejnosť predaj konvertibilných obligácií PKB a.s. Ide o druh cenných papierov ktoré sú pevne úročné /úrok bude vyplácaný 2x do roka/ a ktoré sú v prípade záujmu klienta vymeniteľné v pomere 1:1 za akcie PKB a.s. To znamená, že vlastník týchto obligácií sa môže stať akcionárom banky.

Na mesiac máj banka pripravuje predaj vkladových listov, ktoré sú tiež pevne úročené a majú rôznu dĺžku splatnosti. V oboch prípadoch ide o služby zaujímavé pre klienta svojim úrokovým výnosom čo znižuje riziko znehodnocovania úspor. O konkrétnych podmienkach poskytovania služieb Prvej komunálnej banky je možné sa informovať v reprezentácii PKB a.s. Malacky na t.č.0703/21-29 alebo 36-18 kl.206.

Ing. Ľ. Trnka Malacky

Spoločenská kronika

Narodené deti

Denisa P o k o v i č o v á
Silvia M a r o š o v á
Simona H a l u š o v á
Ján L a c h k o v i č

Zomreli občania Stupavy

Valent K o v a č o v s k ý
Mária H e r m a n n o v á

Zosobášili sa
Ján Skop a Lenka Fišerová

Medailón

Medailón venujeme znovuoživeniu historického názvu bývalej samostatnej obce Mást. Dejiny sú popretkávané okamihmi, ktoré nadhlo ovplyvnia každodenný život i vedomie. Po štyridsiatich rokoch sa dostáva občanom Mástu zadosťučinenia v podobe oficiálneho a administratívneho uznania ich bydliska.

Histórii Mástu bola venovaná pozornosť len okrajovo, a vždy sa spomínala popri histórii Stupavy.

Dejiny Mástu majú hlboké korene, opisuje ich už Matej Běl v Notitia Hung. II. Archivár kaštieľa v Stupave Vencel Honz v 19. storočí našiel na mástskom kopčeku, pri kostole, zvyšky múra pravdepodobne rímskej stavby.

V blízkosti kostola, ale aj pod domami sú podzemné chodby a priestory o ktorých existujú miestne názory a azda aj povesti. Môžu vraj pochádzať ešte z čias sťahovania národov, sú vykopané v piesčitej pôde, tunajší ľudia mali v nich bezpečný úkryt v čase vojnového nebezpečenstva.

Mást ako samostatná politická obec mala svoj obecný úrad a pridelený erb. V staršom erbe boli časti pluhu - lemeš a čerrieslo - ako znaky roľníckej osady. V erbe mladšieho pôvodu je sv. Róchus. Text pečatidla z roku 1817 je: Sigilum comunitatis Nasz. Nachá-

dza sa v Státnom archíve v Bratislave.

Podľa záznamov v archíve Rím.-kat. farského úradu v Stupave z roku 1782 v časti o ľuďoch farnosti sa píše, že v Máste žilo 408 gramotných a 108 negramotných veriacich, čo by mohol byť približný počet obyvateľov.

Mást po cirkevnej stránke patrilo do stupavskej farnosti, filiálny kostol je zasvätený sv. Sebastiãoovi, patrónom obce je sv. Róchus.

V Máste s roľníckym obyvateľstvom starousadlické mená sú: Apoštol, Banovič, Belačič, Beleş, Belošič, Belzár, Bobák, Draškovič, Gašparovič, Hrica, Ivica, Kahánek, Klas, Kohútek, Mader, Matulník, Polák, Stankovský, Turanský, Veselý a i.

Vyhláškou Povereníctva vnútra SNR zo dňa 22.12.1952 bola obec Mást zlúčená s platnosťou od 1.1.1953 s obcou Stupava. Presne o štyridsať rokov neskôr sa na základe iniciatívy občanov a poslancov obnovuje názov bývalej obce ako mestskej časti, súčasťou mesta Stupava.

Občania si túto udalosť pripomenuli na stretnutí pred bývalým Obecným domom v Máste.

Dopravná nehodovosť v okrese Bratislava vidiek

Vývoj dopravnej nehodovosti v priebehu I. štvrtroka r. 1993 je v našom okrese krajne nepriaznivý. Nedodržaním pravidiel cestnej premávky, nedisciplinovanosťou a netolerantnosťou vodičov a ostatných účastníkov cestnej premávky došlo v priebehu tohto obdobia na cestách nášho okresu celkom ku 457 dopravným nehodám, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku nárast o 202 dopravných nehôd.

Tento fakt je o to smutnejší, že pri uvedených DN vyhaslo 10 ľudských životov. I keď je to v porovnaní s minulým rokom o 1 ľudský život menej, nie je potrebné zdôrazňovať akú tragédiu to znamená pre rodinu a blížky. Ťažko zranených pri DN bolo 17 osôb, 38 bolo ľahko zranených. Tieto

skutočnosti sú o to smutnejšie, lebo život a zdravie sú najcennejšími hodnotami, ktoré sú nám dané len raz.

Emotná škoda pri DN dosiahla v období I. štvrtroka 1993 čiastku viac ako 6 mil. Sk, čo je takmer o 2 mil. Sk viac ako v minulom roku.

Je potrebné zdôrazniť, že nárast počtu dopravných nehôd je úzko spätý s požívaním alkoholických nápojov vodičmi. Alkohol asistoval pri DN v 19-tich prípadoch a v porovnaní s minulým rokom je nárast o 6 prípadov.

Vážení spoluobčania, nie je potrebné ďalej vyčísľovať koľko vodičov zapríčinilo dopravné nehody nesprávnym predchádzaním, avšak neprimeraná rýchlosť bola príčinou viacej ako 30 percent z celkového počtu dopravných nehôd. Vážení vodiči, skúste preukázať vašu rýchlosť v akýchkoľvek iných situáciách nášho života, len nie na cestách.

Odbor dopravnej polície OV PZ SR Bratislava vidiek sa touto formou obracia na Vás všetkých účastníkov cestnej premávky s prosbou o zvýšenie disciplíny, ohľaduplnosti a opatrnosti, hlavne pri jazde v obci, sídliskách a iných zastavaných oblastiach. Všetkých účastníkov cestnej premávky vyzýva k dôslednému dodržiavaniu pravidiel cestnej premávky.

Veríme, že spoločným úsilím nás všetkých sa podarí kladne ovplyvniť nepriaznivý vývoj dopravnej nehodovosti na cestách nášho okresu.

mjr. Ing. J. Mach, veliteľ ODP

Časopis STUPAVAN vychádza raz mesačne.

Redakcia: Kultúrny dom, Agátová 16, 900 31 Stupava

č. t. 07/934 312

zodpovedný redaktor: P. Slezák
Bez jazykovej úpravy!

Uzávierka: 15.4.1993

INZERCIA :

Mestské kultúrne stredisko a 3 DJS pripraví ZVUKOVÝ REKLAMU o Vašej firme a jej činnosti a uvedie ju vždy pred filmovým predstavením.
Info: 07/934 312, Kultúrny dom

FOTOREPORTÁŽ

Prehliadka moderného tanca začala netradične- otvoril ju súbor Stupavjáneek.

Ozvučili, uvádzali, tancovali - 3 DJS

Det'ský súbor Panda.

Dance show

V sobotu 27.marca sa ku kultúráku hrnuli davy mládeže.Počasie záhradkárom neprialo a omladina sa tešila z možnosti úplne legálne vypadnúť z pod dohľadu rodičov.

V kultúráku bolo od rána rušno,na javisku prebiehali javiskové skúšky, zvukár ladil a mixoval a moderátor improvizoval a naberal odvalu. Čas pomaly plynul a napätie sa stupňovalo blížila sa tretia hodina popoludní a začínala DANCE show !

Členovia súboru moderného tanca pod názvom UDF,čo v preklade znamená čosi ako univerzálna tanečná fabrika, podporili zámer Mestského kultúrneho strediska urobiť netradičnú prehliadku moderného tanca v podaní súborov,ktoré fungujú pri MsKS,Základnej škole a umeleckej škole.Po prehliadke v Slovenskom Grobe nadviazali kontakty s najúspešnejšími súbormi zo Senca a pozvali ich do Stupavy.

Kto teda vystúpil v Dance show ? Ako v každej správnej show aj v tejto sa stalo čosi neobvyklé - hneď na začiatku vystúpil folklórny súbor Stupavjáneek so záhoráckymi tancami a det'skými hrami.Dalej vystúpili súbory zo ZŠ,Panda pod vedením L. Hanúskovej,Clip D.Billíkovej,Základná umelecká škola miho šokovala muzikálovým programom so štyridsiatimi tanečníkmi,ktorí úspešne reprezentujú svoju školu aj v Bratislave. Hostia sa predstavili skutočne špičkovým vystúpením,kde bolo najviac poznať profesionálne vedenie súboru. Atmosféru diskotéky umocňoval zvukár Marek Móza prezývaný Hašiš.Moderátorské kvality prejavil Andrej Gurský zvaný tiež Guro.Dokázal urobiť skutočnú show a určite sa zalúbilo do neho nejedno dievča.

Necelé dve hodiny dobrej hudby a výborného tanca boli príjenným zážitkom pre skoro štyristo divákov,ktorí zaplnili kinosálu Kultúrneho domu. A súbory tancujú ďalej,aby prekvapili na Dance show II. /ps/

Zo zápisníka polície

Išlo im o kolesá

Dňa 3.3.93 o 23.00 hod hliadka MsP zadržala dvoch páchatel'ov,ktorí sa pokúšali odcudziť zo zaparkovaného auta na Hlavnej ulici kolesá.Jednalo sa o 15 a 16 ročných chlapcov z Vysokej pri Morave.Prípád bol odovzdaný na OO PZ SR Zohor.

Lúpežné prepádnutie

Dňa 12.3.93 oznámil občan Stupavy hliadke MsP,že ho lúpežne prepádnuli dvaja páchatelia.Podľa popisu boli páchatelia zadržaní.Ukradnuté veci majiteľovi vrátili.Prípád bol oznámený na OO PZ SR Zohor.

Prepádnutie pred domom

Dňa 14.3.93 o 23.45 hod oznámila občan'ka Stupavy,že jej manžel'a pred domom napadol neznámy mladík.Po príchode hliadka vyzvala páchatel'a,aby upustil od svojej činnosti.Ten neuposlúchol,preto boli použité donucovacie prostriedky.Prípád bol odovzdaný OO PZ SR Zohor.

Parkoval na cintoríne

Dňa 24.3.93 o 04.50 hliadka MsP spozorovala podozrivé vozidlo,ktoré odbočilo k novému cintorínu.Pri kontrole vodič predstieral poruchu motora.Privolaná hliadka OO PZ SR Zohor zistila,že vozidlo je na zozname odcudzených a celý prípad prevzala..